

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik, izide dan poprej.

Stane na leto K 10.—
 1/2 leta 5.—
 1/4 „ 2.50

Posamične številke stanejo 8 vin.

Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

.Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7
 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravištvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7
 v I. nadst. na levo v Goriki Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za objiko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Slovenska dekleta, v Srbijo mesto v Aleksandrijo!

Beograd, 10. sept.

Slavnemu uredništvu »Soča«!

Zdaj ko je ponehal bojne trombe glas, zdaj ko grom topov ne pretresa več zemlje na Balkanu, — zdaj ko je zopet nastopil ljubi mir, namnožile so se tudi velike dolžnosti na polju narodnih potreb. Za izvršenje teh narodnih dolžnosti poklican je v prvem redu moški spol, ahi veliki del dolžnosti pada tudi na nas narodno ženstvo.

Imela sem priložnost, kadar sem obiskala rojstni kraj mojega dobrega očeta, da se v nekoliko upoznam tudi s socialnimi nazmerami v tem jugoslavenskem kraju. Od vsehi teškoč, najbolj pa me je vedno tiščala teška osoda mladih slovenskih deklet, katera gredo »s trebuhom za kruhom« v tuji kraj, — daleč tje čez morje v Aleksandrijo, v Kairo, pa še dalje. Misliha in premišljevala sem, ali ne bi mogoče bilo tem ubogim slovenskim dekletom, katera so primorana iskati službe v tujini, priskrbeti služb v bratski Srbski zemlji, v katerem slučaju bi zadržale svoje narodno oboležje, ne bi bile od svoje rojstne zemlje toliko oddaljene, in živete bi v krogu svojih Srbskih sestic.

Radostno naznanjam slavnemu uredništvu, da je v tem pogledu vse ukrenjeno, in da od sedaj ne bo potrebno, da slovenske službenice iščejo službe po tujih zemljah, — ker bodo našle dovoljno služb v Srbiji.

Tekaišnje patriotično društvo »Kolo Srbskih Sestic« — kateremu je predsednica gospa Lukovička, soproga generala Lukoviča — rada bi sprejela v sporazumljenju s tukajšnje policijsko prefekturo slovenska dekleta, katera bi se oglašila in iskala službe. Potrebno je tedaj, da se tudi tam pri Vas — v Gorici ustanovi komitè, kateri bi stopil v stik s »Kолоm Srbskih Sestic«, v kolikor bi to potrebno bilo, da se v vsakem pogledu organizira to humano podjetje, katero bi olajšalo v bogemu slovenskemu dekletu njeza teško sodbino.

Pričakujem radostni odziv in prosim slavno uredništvo, da blagohotno ohznanite moje kratke vrstice.

Jelena Vukasović-Stibič
 »Studentička« ul. 81.

Moč Slovenstva v Gorici.

Slovenska je čast Gorice, sramota Gorice je italijanska. S svetlimi črkami je zapisan dan 7. septembra 1913. v zgodovini naših političnih borb v Gorici, s temnimi črkami je zabeležen ta dan na italijanski strani, v zgodovini njihovih borb za italianitè Goriškega mesta. Ta italianitè je prišla ob vso vrednost že pri Italijanih samih, kajti drugače bi je ne bili prodali za par nemških glasov. Na Telovadnem trgu, Piazza Ginnastica, ki je ponos Italijanov, na prostoru, kjer imajo svoje narodne veselice, kjer se navdušujejo za svoje svrhe, tam se je nahajal v nedeljo tujec, nevaren tujec, ki pa se je hotel še vse drugače razšopiriti po Telovadnem trgu in po celi Gorici, ako bi ne bili prestrigli mi njegovega namena. Tako pa mora vsak Italijan, ki pošteno čuti za svojo Gorico, užaljen v dno duše vskljkati: Onečasili so nam

središče naše, naš Telovadni trg, onečasili so nam Gorico

Včasih so Italijani v Gorici jako rimljanski. Sklicujejo se na Rim, na rimljansko cesarstvo, na moč in veljavo rimljanskega naroda in ponosno skončavajo: Tudi mi, Italijani v Gorici, smo potomci Rimljanov, tudi mi se dičimo z rimljansko kulturo in tu, na tej zemlji, hočemo ostati gospodarji mi. Dvignjena so takrat srca poslušalcev, ki se topijo v rimljanski zgodovini in prisegajo, da se bodo ravnali nasproti tujcem po rimljanskem vzgledu.

Pred par leti je izdala »Lega Nazionale« s krajem: Oglej razglednico, na kateri je naslikan rimski senat, in predsednik govori došlim germanskim odposlancem. Zraven pa tekst po Liviju (L. XXXIX.): »Lasciate queste terre non vostre barriera eterna, insormontabile sien fra noi le Alpi«. Tak je bil odgovor, ki da je dal senat v Rimu leta 183. pr. K. barbariskim rodovom, ki so prišli čez Alpe za namenom, da si prilastijo Oglejsko ozemlje.

Senat v Rimu je zaklical Germanom: Pustite to zemljo, ki ni vaša, večna neprehodljiva meja med nami naj bodo Alpe — glejte pa tiste v Gorici, ki pravijo, da so potomci Romula in Rema, kako sami vabijo gemmanske tučce, naj zasedejo Gorico. Na razglednici »Lege« v Ogleju pidi jo čez Alpe Germane, v Gorici pa jih vabijo in kličejo rimljanstvo in italijanstvo Gorice je šlo pod zlo. Na tisti razglednici so naslikani Germani z rogovi na čelu. Sedaj, ko so se objeli Italijani in Germani, so ostali rogovi na italijanskih čelih

Rogovi in sramota so njihov delež, mi pa smo odbili nemški naskok kljub vsemu pritisku od nemške strani in kljub gredemu ravnaniu z nami od strani izvestnih faktorjev. Pokazali smo svojo moč in red, ki raste in se razvija v Gorici, je poklican varovati to moč, da bo rastla in bo mogla uspešno nastopati, kadarkoli bo treba, proti grabežljivim tujcem in proti drugorodnemu nasprotniku pod domačo streho goriškega mesta, ako ne pride do pameti sam in spozna, odkod mu preti resnična nevarnost.

Moč Slovenstva je narasla. In rastle bo dalje in se razvijala — le treba dobrih žel in dobrega gospodarstvenega dela. Šola in gospodarstvo delo rodita moč, odločnost, utrdita značaje in preobrazita Gorico v slovensko mesto.

Slovenski učni jezik na naših srednjih šolah.

O potrebi slovenskega učnega jezika na naših srednjih šolah se je mnogo razpravljalo tekom let. Društvo slovenskih profesorjev je uprizorilo lani med slovenskimi profesorji anketo o učnem jeziku na naših srednjih šolah. V nastopnem podajemo nekaj odgovorov, tičočih se slovenskega učnega jezika, to v glavnem radi tega, ker dobimo v Gorico slovensko gimnazijo s slovenskim učnim jezikom:

Odgovori slovejo:

»Slovenec se naj izobrazuje v materinem jeziku; vsakokrat me je sram, kadar pridem v zadrego za kak slovenski izraz, ko imam za isti pojem na razpolago po več nemških.«

»Samo na temelju materinega jezika se more duh vspešno in hitro obrazovati.«

»S pedagogično didaktičnega stališča je materinščina pač edini pravi učni jezik.«

»Razvoj našega srednješolstva pač ne more obstati na stopnji polovičarstva, v zasnehi našim narodnim nasprotnikom.«

»Vpeljava slovenskega učnega jezika je za ugodnejši intelektualni in moralni razvoj našega dijaštva neobhodno potrebna in ne bi pri primerni reformi poduka v nemščini slabo vplivala na bodočnost naših dijakov, slabše gotovo ne kot sedanjí utrakvizem.«

»Učenci bi se nemščine potem intenzivneje učili, ko bi videli, da si njeno znanje le pri nemških urah morejo pridobiti. — Popolnost in temeljitost v drugih predmetih bi pa s tem zelo pridobila. — Slovenščina bi se tudi zelo spopolnila.«

»Da zaostaja v šoli intelektualni razvoj (učencev) zaradi nedostatnega znanja učnega jezika, se smatra kot tako znano dejstvo, da se ga navaja povsod kot vzrok, zakaj nemške ljudske šole pri Slovcnih naravnost ubijajo njihov intelekt. Ravno tam se kaže tudi moralni vpliv takšnih šol na moralno vzgojo kot škodljiv. Mogoče, da je ta vpliv pri starejših učencih manj škodljiv, ugoden pa gotovo ni.«

»Na drugi strani je pa znanje nemškega jezika potrebno. Ako se da doseči v samo nalašč za nemščino določenih urah, je to na vsak način bolje, kakor če se za to porabljajo drugi predmeti, kar se zgodi vedno na stroške temeljitosti znanja v dotičnem predmetu.«

V materinem jeziku se doseže na lažji način in bolj temeljito znanje vsake stroke.

Pri sedanjem utrakvizizmu ne zna učenec le premnogokrat ne predmeta ne jezika! Ko bo vse skozi slovenski učni jezik, »se bodo učenci rajši učili nemščine, ko se ž njo ne bodo mogli pri posameznih predmetih. Že iz množevanja za vse te muke se je nočejo pošteno učiti.«

Po nemškem učnem jeziku se v mnogih slučajih navadi učenec lenobe: površno se nauči, potem ne zna prav povedati, se izgovarja, da bi slovenski znal povedati. »Vedno se pa učitelj ne more o tem prepričati, ker bi po nepotrebnem tratil čas, in da raje učencu zadosten red, samo da bi mu ne delal krivice.«

Ako se vpelje slovenščina kot učni jezik za vse predmete, »bode to za učence gotovo bolj ugodno, kakor če bi se poučevalo nekaj predmetov nemški, nekaj slovenski. Učenci bodo dosegali gotovo veliko večje stvarno znanje, ker bodo vse posameznosti veliko hitreje, lažje in bolje razumeli v materinem kakor v tujem jeziku.«

»Učni jezik na vseh stopnjah srednje šole bodi slovenščina, kajti le na podlagi materinskega jezika more učenec snov popolnoma razumeti. S tem bi bila učencu dana prilika, da se izobrazi v vseh predmetih brez težave v toliki meri, kolikor je sploh mogoče na srednjih šolah.«

Dijaška socialna konferenca v Ljubljani.

»Osrednji vsedijaški podporniški odbor v Ljubljani« sklicuje na 27. in 28. septembra posebno dijaško zborovanje v Ljubljano, ki se ima baviti z dijaškim socialnim vprašanjem in ki ima pokazati

pota za delo v bodočnost na tem pri nas najbolj zanemarjenem polju.

Na to zborovanje vabimo celokupno slovensko dijaštvo. Hočemo, da se vzbudi dijaška stanovska zavest, da dijaštvo enkrat samo napravi konec tem neznošnim razmeram. Vabimo pa na dijaško socialno konferenco obenem ono slovensko javnost, ki ima smisel za dijaško socialno vprašanje in ki je voljna sodelovati pri njega rešitvi. Pri delu na dijaško-socialnem polju je sodelovanje dijaštva in javnosti neobhodno potrebno, ker delo zamore imeti le tedaj trajne uspehe, sicer ostane ves trud le efemerem pojav, kot je bilo že tako marsikaj v življenju dijaštva. Dijaštvo je vse preveč fluktuirajoč element, kot da bi bilo zmožno samo prevzeti vse to delo na lastne rame. In sploh je potrebna kontrola od strani javnosti pri dijaških socialnih institucijah, ki morajo biti kot država, dežela, občina in druge javne institucije popolnoma neutralne. S tega stališča pričakujemo, da se odzove slovenska javnost našemu vabilu in se udeleži socialne konference.

Da je tako zborovanje potrebno, izhaja iz dejstva, da je možno le na takem zborovanju zbrati celokupno slovensko dijaštvo iz vseh vseučiliških mest. Prireditvev samo pa narekuje predvsem mizerija, v kateri se nahaja slovensko dijaštvo, narekuje ga dejstvo, da so blagajne naših podpornih društev prazne, da prilaja vedno več dijaštva v vseučiliška mesta in da narašča draginja od leta do leta in da postaja tako dijaško socialno vprašanje vedno bolj pereče. In končno nas vede k temu koraku dejstvo, da se pa že prav ničesar ne stori pri nas ne od dijaštva, ne od strani slovenske javnosti, da bi se skušalo omejiti naraščajočo proletaizacijo slovenskega dijaštva. Dijaštvo je pri nas popolnoma prepuščeno svoji usodi, zanj se ne briga nihče. Če se pa omeni dijaška mizerija, se odpravi vsiljivca navadno z odgovorom, polnim cinizma in sarkazma: »Jaz sem tudi stradal«. Iz takih nazorov, ki jih ima pri nas velik del slovenske inteligence o dijaškem socialnem vprašanju, govori na eni strani zakrnjenost, ki jo mora zapustiti v mladem človeku visokošolska beručija, iz njih pa govoni tudi oni fatalizem, ki se udaja v »neodvračljivo« zlo stradanja, fatalizem, ki je mnenja, da je slovenski študent od nekdaj stradal in da ibode stradal i v bodoče; zato ga prepuščajmo njegovi usodi. Da, najdejo se celo nazori, da visokošolska mizerija celo dobro upliva na mladega človeka, ker ona ga utrjuje in vzgaja značaje. S takimi predpotopnimi nazori mora pač slovensko dijaštvo enkrat prav pošteno pomesti. Treba, da enkrat spozna slovenska javnost in tudi dijaštvo samo, kakne izgube pomenja za nas Slovence stradanje in večna skrb za kruh pri mladem človeku, ki mora naporno duševno delati. Delavec si poišče utehe v alkoholu, ali mislite, da je narava dijaška drugačna, ali ni mar i on človek, in potem se hudujete, da je dijaštvo za nič. Dajte mu kruha in vzemite mu morečo skrb in videli bodete, da je sit dijak, ki ima razven tega še denar za gledišče, za koncerte, za izlete in za kavarno, tudi zmožen kaj napraviti, ker ima v sebi življensko silo in veselje do dela, do čim sedaj komač čaka, da se reši tega pekla in pride kolikor možno kmalu do kruha.

Euno, kar se pri nas danes stori za slovenskega dijaka, so podporna društva. V begačenju in razdeljevanju miloščine, ob

katerih v mnogih slučajih ni možno ne živeti, ne umreti, obstoj pri nas skoro celo delo na dijaško-socialnem polju.

Tovariši, dijaška socialna konferenca je ključ samopomoči, je ključ odpora proti neznošnim razmeram! Ako se sami ne poprimejo dela, od zmag ne pride, kakor uče vse izkušnje zadnjih let. Prčakujemo vsled tega obilne udeležbe zlasti od vaše strani!

NB! Natančnejši program zborovanja objavimo v prihodnjih dneh. V slučaju, da bi želel ta ali oni tovariš za one dni brezplačno prenočišče, naj to naznani, kot daje vse natančnejše informacije o socialni konferenci: M. R. Lamež, Slovenska Bistrica, Štajersko.

Odsek za dij. soc. konf. v »O V P O«

Jubilejna slavnost briske C. M. podružnice v Biljani.

(Konec.)

Ni mi mogoče ponavljati vseh lepih besed govornika a to vem, da so napravile na poslušalce globok utis. Večkrat je bil g. govornik prekinjen z burnim odobravanjem, tudi pristaši stranke, ki nastopa proti C. M. družbi, so morali priznati: prav ima kar govori. Govor g. Bega je napolnil srca vseh navzočih z nepopisnim navdušenjem. Po končanem govoru ni bilo pleskanja in živio-klincev nikdar konca. In res! Stišal sem že marsikateri govor, a s tako ljubeznijo do svojega naroda govorjenega še ne. Bil je to pravi apostolski govor narodnega delavca in dal Bog, da bi obrodil stoterem sad.

Nastopila je nato deklica Dragica Sfiligoj, hčerka g. župana, z deklamacijo »Rojakom« od Manice Komarove. Izvršila je svojo nalogo prav izborna kakor je pričala burna pohvala.

Najlepša točka slavnosti pa je sledila z nastopom otrok krminske šole. Gledalci so se kar gnetli okoli odra občudujoč napredek otrok te narodne šole. Najbolj so ugajali »Prizor« in dvospev »Sarafan«. Vodil jih je g. abiturjent Ludivik Zorž ut iz Medane. Najlepši prizor pa je bil, ko se nam je pokazala skupina; gojenci in gojenke krminske šole, na desni strani prvomestnik krminske C. M. podružnice g. Anton Erzešič, na levi bivši učitelj te šole g. Janko Garvas, a na sredi zast. C. M. družbe g. Antebeg. Slečni je pri tem spregovoril rosnim očesom par ginljivih besed — a ljudstva se je polastilo entuziastično navdušenje...

Nato je nastopila skupina pevcev »Goriškega pevskega in glasbenega društva«. Brici smo imeli priliko slišati enkrat res dovršeno petje. Pleskanje se ni hotelo poleči dokler niso zapeli še eno.

Na vrsto je prišel možki zbor iz Kozane, ki je s svojim nastopom pokazal da v Kozani še kljuje seme nekdanjega tamkajšnjega učitelja slov. skladatelja pok. Hrabroslava Volariča. Le tako naprej in ne pustiti, da to seme skali.

Zaključil se je vspešno z nastopom možkega zbora iz Biljane. Peli so »Molitev«. Rešili so si kakor vedno s to težko skladbo svojo čast. Zleteli bi bilo, da bi se biljanski zbor kot naistarejši zbor v Brdih spopolnil z mladimi močmi, da mu bode zagotovljen tudi zanaprej obstoj.

Razvila se je nato jako animirana zabava. Vrstili so se zbor za zborom. Nato pa se stignejo vsi pevci v eden zbor in skupno zapojejo vedno novo: »Morje adrijansko« in »Lepa naša domovina«. Zagrmelo je »živio-klincev«, da se je slišalo daleč na okoli! Srca so nam trepetala radosti videč kako mogočna, kako vzpodbujajoča je naša sladka slovenska pesem! Seveda se Goričani igrali pri tem važno vlogo ker njih čiste, izborne glasove spremlja čut, ki je predpogoj dobrega pevca. Posebno se je dopadel njih čist izvrsten tenorist. Pa tudi Goričani sami so lahko sprevideli, kako hvalevreden in koristen je nastop med ljudstvom.

Le ven med ljudstvo. Ono vas željno pričakuje — a med njim je hvaležno delo in koristenost. Tu med ljudstvom rešujemo narodno vprašanje!

Tako se je dovršila ta za Brda velopomenbna slavnost. Pokazala je ta slavnost, da v Brdih res visoko plapola zastava narodne zavesti; da so Brici resni in navdušeni strazarji narodne meje. Posebno Zapadna Brda, ki vsa gravitirajo na italijansko mejo, so pokazala s svojo ogromno udeležbo, da se zavedajo, da je tukaj narodna meja, katero jim je treba braniti. Pokazali pa so tudi, da ne verjamejo hinavskim »narodnjakom«, ki rijejo proti naši C. M. podružnici, temveč da vejo, kje se dela za njih materin jezik v pravem pomenu besede.

Brici le tako naprej! Složno stopite pod prapor C. M. podružnice v prosep naše svete narodne stvari. To bode Vam in celemu slovenskemu narodu v ponos.

Slovenske narodne podvige u Gorici.

»Obzor«, najuglednejši hrvaški list, priobčuje v številki z dne 5. t. m. o naših razmerah ta-te zanimivi dopis:

S. Trst 3. rujna.

Sve to večja rastuća talijanska s jedne i njemačka pogibelj s druge strane rek bi, da je osvijestila slovenski narod u ovoj pokrajini, koja kao zemlja na ugroženoj jezikovnoj i državnoj granici, imade da igra važnu ulogu u povijesti Slovenaca.

Kranjski klerikalizam bio je našao u ovim stranama najplodnije tlo i već nekoliko godina bio je paralizovan čitavi narodni život, jer je strančarski otrov opio sve i svakoga. Zemaljski sabor nije mogao da radi, narodno je gospodarstvo nazadovalo, a međutim su novealske željenice širom otvorile vrata njemačkoj bujici, koju su dosada zadržavale prirodne zaprieke.

Zaludu su neki pojedinci vapili, da se stranke vrata s krivog puta; zaludu se je slovenska narodna borba u Trstu namočala tamošnjim »liberalcima« i »klerikalcima« sjajnim primjerom, kako se na narodnoj grani mora davati narodnom pitanju prednost pred stranačkim: i Goričani su, kao i Kranjci, nazivali Trščane »plavljivim političarima« »bez načela«, a nijesu uvidjali, da srću u ponor.

Nego... i ovdje se počelo daniti. Do kompromisa je došlo najprije u samom gradu Gorici, jer ovdje slovenske stranke mogu za sada računati samo na moralne pobjede. Nema plijena, da se dijeli, pa se braća nekako složiše. Za zadnjih pak pokrajinskih izbora, izbila je na javu elementarnom snagom prava narodna duša, koja je bila već sita klerikalnog i liberalnog ludila, te su bili izabrani u sabor ljudi, koji će valja početi, da vode pravu narodnu politiku.

O kojoj ćemo sada imati češće prilike, da govorimo, jer borba, koju Slovenci vode proti Talijanima i Nijemcima, mora da zanima i svakoga Hrvata.

Zadnji su izbori pokazali, da ovdje imade dosta narodnog posla, što smora da oduševi obje slovenske stranke. Iz te spoznaje i potrebeni kao je t. zv. Narodni odbor, koji i sada sazivlje za dođuću nedjelju u jutro, u »Trgovskom dom«, veliku pučku skupštinu sa dnevnim redom: »Slovenske pučke škole u Gorici.«

Općina gorička naime vjerno slijedi primjer Trsta i talijanskih općina u Pulji i makar u njima bilo na tisuće naše djece, ne daju im narodnih škola, jer ih hoće potalijančiti.

Dobra je polovica građanstva goričkog slovenske narodnosti, okolica je čisto slovenska, pa ipak Slovenci ne mogu, da izvojske od općine u gradu ni jedne pučke škole.

Država, koja nameće Primorju bogatstvo njemačkih škola, samo da ne udovolji našim zahtjevima, bila je prisiljena te je odredila, da se novom školskom godinom otvori ovdje prva, posvema slovenska humanistička velika gimnazija. Vlada je naime pred tri godine ovdješnjoj staroj njemačkoj gimnaziji pridodala jedno slovensko i jedno talijansko krilo, ali kad je vidila, da se uz one paralelke gubi njemački značaj zavoda, odlučila je, da se od najposjećenijih slov. paralelki ustanovi samostalna gimnazija.

Unatoč tome, općina ostaje pri svoime: ona ne daje slovenskoj djeci pučkih škola.

O toj nepravdi baviće se nedjeljna skupština, koja bi mogla uroditi ozbiljnim posljedicama, jer baš za isti dan uprizoruju pobratimljeni Talijani i Nijemci protuslavensku demonstraciju.

Nekakvo pjevačko društvo ovamo doseljenih njemačkih željezničara posvećuje svoju zastavu, a općina se je požurila, da »braći« pošalje svoju glazbu. Razumije se, jedino za to, da se prkosi Slovincima. Ali ovi već ne trpe prkosa: odučili su reagirati i ne trpjeti više izazivanja u svojoj kući.

Dojduće nedjelje i ponedjeljka priredjuju u čitavoj pokrajini udruženi odbori sokolske sveze i akad. društvo »Adrija« »cviječni dan«. Pozivu se odazvaše svi gradovi i tržišta, pa je nade, da će narod rado i obilno podariti svoja obrambena društva.

XXVIII. velika skupščina družbe sv. C. in M.

Letos se je vršila skupščina v Domžalah na Kranjskem. Udeležba je bila velika. Razpoloženje za družbo najbolje. V imenu podružnice v Domžalah je pozdravil došle goste njen predsednik Andrej Slockar (naš goriški rojak.) Označal je Družbo za veliko drevo, ki nosi obilo sadu preko vseh pokrajini, kjer zveni naša govornica. Prvomestnik g. svetnik Senekovič je izvajal v svojem odgovoru, da se zhiramo na skupščinah, da si potožimo rane, ki nas bole na šolskem polju in ki jih moramo celiti iz lastnih moči. Ali ne smemo samo tožiti, ampak izpodbujati se moramo tudi in zbirati novih moči. Ako smo složni na delu pokažemo nasprotniku, da imamo naš narod ši zavljenskih moči v sebi in da ne izgine. Dal bog, da bi se naša ideja širila, potem bo vse dobro.

Ogromen je bil izprevod s Sokolom in godbo na čelu. Po Domžalah so visele velike trobojnice. Ustavili so se pred Sokolskim domom, kjer se je imela vršiti skupščina. Je to krasna, moderna stavba, ki napravlja krasen vtis, zares časten spomenik sokolske ideje. Tu je pozdravil skupščinarje brat podstarosta Petrovec, ki je slavil Družbo, ki vrši vzvišeno nalogo, da rešuje iz tujinskih rok naš zaklad, našo dečo povsod širom slovenske zemlje, kjer odmeva slovenske pesmi glas. Naprej po začrtani poti narodu na korist! Da živi, raste in procvita naša šolska Družba! Na zdar!

V svojem odgovoru je prvomestnik Senekovič naglašal, kako delujeta Sokolstvo in Družba vzporedno: Družba s šolami, Sokol s tem, da nam razvija mladino telesno ter jej privzgaia odločnosti, značajnosti. S takim vztrničnim delom si vzgojimo značajnih Slovencev. Ostanimo vzporedni delavci tudi nadalje. Na zdar!

Ob 11 je otvoril prvomestnik v veliki, najmoderneje urejeni telovadnici XXVIII. Družbino skupščino. Pozdravil je razne zastopnike podružnic, župana ljubljanskega dr. Tavčarja, podžupana dr. Trillerja, drž. poslanca dr. Ravniharja in dež. poslanca dr. Slavika in Štefana Ferluga, čestitljivo pojava Luka Svetca, ki je stal pri ziheli Družbe in se udeležil vseh njenih

skupščin, »mater« Dimnikovo iz Trbovelj in Milko Mankočevo. Vsem imenovanim je skupščina prirejala burne ovacije. Zlasti je ovacija Milki Mankočevi trajala par minut. Frenetično je skupščina aklamirala brate Čehe, zastopnike češke šolske Družbe in češkega učiteljstva.

Stoletja se boji naš narod za svoj obstanek; ali da-si se je privadil hlapčevanju, ga vendar niso mogli zatreti. Videč to so nam sovražniki začeli čdujevati našo dečo. Pravijo seveda, da vrše obrambno delo, ki pa je v resnici napadalno. Govornik je razlagal veliko važnost ljudskega šolstva, ker tu se odloča, ali se otrok izneveri svojemu narodu, ali pa mu ohrani zvestobo.

V ospredju nasprotnikov stojita dve imeni: duhovnik Kernstock in znani nemški pisatelj Peter Rosegger, za čigar sklad so nabrali Nemci že 3 milijone. Lahki pa imajo svojo »Lego Nazionale« Z njihovimi dohodki se mi ne moremo meriti. Oni nabirajo tisoče in tisoče, mi pa komaj kak tisoč.

Z radostjo pa konstatiram, da zanimanje za Družbo ne pojema, ampak se širi. Sotrudnikov imamo v vseh slojih naroda.

Čeh Skala je govoril v imenu češke šolske družbe, ki ima isti cilj: boj proti germanizmu. Češka družba je ohranila narodu že na tisoče dece, v kar je bilo treba milijonov, nabranih po groših. Naša država ima denarja za Albance, ne pa za narode, ki jej dajejo svojo kri. Ali ne obupajmo. V obrambi naprej do zmage! (Navdušene ovacije govorniku.)

Govoril je nato učitelj Skalic v imenu češkega učiteljstva, opozarjajoč na narodne grobove tam onkraj severne meje polabske. Imamo državne zakone, ki se pa ne izvajajo. A kdo je država? To smo

(Dalje v prilogi.)

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stano 60 v in. Ako je oglaš obsežnejši se računa za vsako besedo 3 v in. **Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike.** Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deseti (in celo v mesec) ni še ne pozna, končnik ne inserirajo. Skoda ni majhna.

Dijakinio ali prvošolca gimnazije iz boljše družine se sprejmo v popolno oskrbo. Glasovir na razpolago. — Naslov pove upravnistvo. 282—1

Okoli 10 hektolitrov najboljšega briskega vina je še na prodaj v Biljani. — Več se polzve v gostilni Kožlin istotam. 287—1

Vipavsko vino prve vrste je na prodaj od 56 l naprej. Pristnost z jamčena. Cena po dogovoru. — Filip Samec, Smarje pri Ajdovščini. 288—2

Meblovana soba s hrano za 1 gospoda ali 1 gospodično se odda v Gorici, Corso Francesco Giuseppe št. 91., III nadstr. 289—4

Dijaki, ki se žele naučiti italijansčine se sprejmejo na hrano in stanovanje. — Naslov pove upravnistvo. 290—1

Vodna kupa v Vrtovinu v dobrem stanu dobrodoča upēja, se pod ugodnimi pogoji odda v uporabi ali prodaja. — Poizvedbe pri Josipu Zilcu — Skopo. 291—3

Dilaka mala, 1-2 sprejme dobra družina soba, vrč, vestno nadzorovanje. Cena 44 kron mesečno. — Naslov pove upravnistvo. 294—1

Moll-ov Seidlitz-prašek

je sa na telodnu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražicnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.—

Ponarejanje se sodaljsko zasluđuje.

Mollo-vo Franc. zganje in sul

Za ribanje života. — Bolečine olajšujoče in čarobno sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. **Orig. steklenica K 2.—** Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinah. Glavna lekarna A. MOLL, c. iz kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9. Zaloga v Gorici v lekarni: A. Girionoli, G. Cristofolotti.

Stariši!

Preskrbite obleke svojim otrokom iz velikanske zaloge izgotovljenih oblek

J. MEDVED - GORICA.

mi! Dunaj je v resnici največje češko mesto in imeti bi morali tam vsaj sto šol. Želi Družbi sv. Cirila in Metoda uspehov. A še bolj bi želel, da bi takih obrambnih društev ne bilo treba. (Viharno pritrjevanje).

Tajnik dr. Šlebinger je med drugim naglašal, da je najvažnejši dogodek Družbe v minulemu letu bilo odprtje nove Družbene šole v Trstu. S tem je Družba najljubše proslavila svoj 25 letnico. O sijajnih uspehih v Trstu pričate številki: leta 1886. smo imeli 74 otrok, sedaj pa jih je bilo 1722 v 31 razredih. Prihodnje leto se razširijo zavodi za 4 razrede. Deška šola na Acquedottu se razširi v 5 razredno dekliška dobi 7. razred. Z 8 razrednico v l. 1914.—1915. bo bistveno dosežena mešča nška šola. Dobili smo novo zavetišče pri Sv. Mariji Madg. Spodnji, a letošnjo jesen se otvori vrtec v ulici de Amicis.

Ugodno se razvija šolstvo tudi na Goriškem. Dvorazredna šola v Krminu in ona na Blanči sta dobili pravico javnosti.

Blagajniško poročilo poda notar Hudovertnik.

Iz blagajniškega poročila: K naši bilanci za leto 1912. si dovoljujem naslednje pripomniti:

Redni dohodki so znašali K 146305'14 redni stroški pa K 511803'06 in je bilo torej za K 365497'92 več stroškov nego dohodkov. Te ogromne stroške so prizadele nove šolske stavbe in se je dotični primanjkljaj pokrila iz Karel Kotnikovega sklada in z najetim posojilom.

Če primerjamo redne dohodke iz leta 1911. v znesku K 150945'48 z onimi iz leta 1912. v znesku K 146305'14, vidimo, da smo v preteklem letu nazadovale za K 1640'34. Če pa upoštevamo vse dohodke lanskega leta brez volil in prehodnih prejemkov v znesku K 175929'39 z onimi iz leta 1911. v znesku K 179973'85, smo lani nazadovale za K 4044'56. Nasproti pa so znašali redni stroški v preteklem letu K 511803'06 v primeri z onimi iz leta 1911. v znesku K 234972'70 za K 276830,36 več.

Kranjske podružnice so v dohodkih napredovale v minulemu letu za K 2977'95, koroške pa za K 386, dočim so nazadovale štajerske za K 2050'39, primorske pa za K 1981'90. Prvenstvo med podružnicami gre onim v Trstu, ki so prispevale lansko leto glavni Družbi K 28145'86. Po prispevkih, ki so jih oddale glavnemu vodstvu, pristojne prvenstvo moški podružnici v Trstu, ki je prispevala Družbi K 9914'43.

Na Goriškem je dala največ moška podružnica v Gorici s prispevkom K 1119'17.

Prodaja užgalic ostala je prilično na isti višini, kakor leta 1911: dočim pa so dohodki iz prodaje narodnega kolka padli prilično za K 1000. In ravno za toliko dohodki iz prodaje računskih listkov. Če bi v vseh gostilnah, v katere zahajajo prijatelji Družbe, energično zahtevali naše računске listke, bi se morali dotični dohodki najmanj podvojiti.

Za nove šolske stavbe smo izdali K 3.22909'11, vzdrževanje šol pa nas je stalo prilično K 134.000.

Nato so bili izvoljeni: v vodstvo: svetnik Andrej Senekovič, dr. Jos. Abram, dr. Ivan Tavčar, Ivan Kejžar in dr. Karel Kroderman; v nadzorništvo: dr. Fran Flešič, Matej Kante, dr. Vladimir Ravnihar, Matija Rode in dr. Božič; v razsodništvo: Fran Pahernik, dr. Fr. Tekavčič, dr. Triller, dr. Rosina in notar Marinček.

Cvetlična dneva na Goriškem

Da priskočimo svojim revnim tovarišem na pomoč, smo priredili skupno s Sekolom cvetlična dneva na Goriškem. Vspeli je presegele vsa naša pričakovanja. Stotine in stotine kron se je tekom par ur nabralo med radodarnim goriškim ljudstvom, tisoče in tisoče grošev so darovale žuljave roke našega kmeta in delavca, za krono in več je kupil cvetko oni, ki lahko kaj več da. Kdor ni spoznal zlatega srca našega ljudstva, ga pozna ob teh prilikah. Od Čezsoče pa do naše Nabrežine, od probujene Ajdovščine do italijanske meje so prodajale na zavedne gospice cvetke za groš. In ploha grošev se je vsula v prazno blagajno našega podpornega sklada, ki bode marsikaterega tovariša rešil lakote in mu pripomogel k izpitu. Kdo bi se mo-

gel zahvaliti vsem tisočim darovateljem in vsem istim, ki so se potrudili, da vsepejo kar najbolj cvetlični dnevi? Vsem pristrčna hvala, posebno g. cam Olgi Dominko v Čezsoči, Miri Žagar v Žagi, Strel na Vogrskem. Olgi Ferioli v Doberdobi, Elki Kemperle v Hudajuzni, Angeli Bizjak na Grabovem, vsem gospicam v Mirnu, Nabrežini, Opatjemsehu, Renčah, Dornbergu, Ajdovščini, Solkanu, Ročnju, Kobaridu, Tolminu, Gabrovici itd. Vse so storile svojo dolžnost in še več. Vsem pristrčna hvala! — Goriški akademiki.

Cvetke, ki se ni moglo dne 7. in 8. t. m. razpečati, naj se blagovoli vrniti, da se jih porabi za cvetlična dneva dne 20. in 21. t. m. v Gorici.

Cvetlični dan priredijo naši akademiki v nedeljo 14. t. m. v Sežani. Prepričani smo, da se bo naša kraška metropola ta dan izkazala plemenitega srca in radodarnih rok, ko se gre za to, da se olajša težavno stališče in beda goriškega visokošolca v tujem velemestu.

Istočasno se priredi cvetlični dan tudi v Kanalu, Rihenbergu in Biljah.

V Štandreu se je nabralo na cvetličnem dnevu 102 K.

V Podgori bo cvetlični dan v nedeljo 14. t. m.

Cvetlični dan v Renčah je prinesel prirediteljem 72 K. Prodajo cvetk so prevzele g.čne Vilna Pahor, Tončka Vižintin, Pavla Rusian, Marija Mozetič, Anica Arčon. Oblečene v lepe narodne noše so po ena, po dve hitele od hiše do hiše. Živahnih, liubeznivih prodajalk je bil vsak vesel. 250 cvetk je bilo v par urah razprodanih. Še bi jih oddale, ko bi jih imele. Čast in hvala vrlim narodnjakinjam! 3i.

Iz Ročinja. — V nedeljo 7. t. m. so priredila tuk. zavedna dekleta cvetlični dan ter izkupila za prodane cvetke 59'50 K. Lepa jim hvala!

Cvetlični dan v Opatjemsehu. — Z lepno požrtvovalnostjo in unemo so hodile ljubke nabiralke g.čna Gusti Podgornik, Miška Ferletič, Lojzka Zavadlav, Marija Pahor (županova), Angela Trampuž ter Zoška in Marija Pahor od hiše do hiše in je niso zapustile, ne da bi dobile četudi majhen dar v korist plemenitim namenom. Res ubožno je naše ljudstvo, a za narodno stvar požrtvovalno, kar kaže za našo vas zelo častna svota K 58'48. Cvetke so darovali vortitelj prireditelje v. nadučitelj V. Gregorič, g. poštar Marušič, g.čna Ferletič, M. Pahor ter Angela Marušič, ki jih je v domači gostilni tudi pridno pomujala gostom.

Balkan.

Mir med Bolgarsko in Turško zagotovljen. — Dunaj 12. Veleposlanik neke trozvezne države je izjavil napram carigraskemu dopisniku »Neue Freie Presse«, da je mir med Bolgarsko in Turško zagotovljen in da se najbrž definitivno sklene že v ponedeljek.

Neki član turškega ministerstva se je izrazil o tracijskem vprašanju takole: »Dasiravno nismo neobčutljivi za pritožbe, ki prihajajo k nam iz tega ozemlja, pa vendar nočemo ustvarjati novih vprašanj, ki bi dajala prebivalstvu poguma, da bi vztrajalo pri započetem gibanju. Razpravljali bomo temeljito o tem vprašanju tekom pogažanj in zahtevali na odločen način jamstev za varstvo življenja in časti mohamedanskega prebivalstva.«

Bolgarska zahteva Lozengrad. — Sofija 12. S pristojne strani se zahtuje, da je bolgarski ministerski svet sklenil naložiti bolgarskim mirovnim pooblaščencom, da vztrajajo na zahtevi Lozengrada za Bolgarsko.

Aneksija novih krajev po kraljevini Srbiji. — Srbski uradni list je priobčil proklamacijo kralja Petra o aneksiji novoosvojenih krajev. Proklamacija slavi hrabrost srbske vojske, ki je pripomogla, da je srbska domovina sedaj mnogo prostranejša, močnejša in uglednejša. »Moja skrb bo, da bo življenje vsakega državljanca srečno; posebej še se moramo pobrigati, da naši bratje v novih krajih brez razlike vere in narodnosti bodo zadovoljni v vsakem pogledu....« Mi smo dolžni doseči prosvetljene evropske narode, katerim smo kot grudobran omogočali mirno napredovanje.... »Narod, čegar vojska je v nekaj tednih dospela z Javora, Mrdara

in Ristovca do Jadrana, Soluna in Marice, more tudi na polju mirnega dela pokazati, da je dorastel svojim velikim kulturnim nalogam«.....

Politični pregled.

Deželni zbori. — Sklicani so: Solnograški na dan 17. t. m. Tirolski in Predaljski na dan 23., Kranjski na dan 24., Nižavstrijski na dan 23. t. m.

Protivavstrijske demonstracije v Rimu. — Bile so velike demonstracije proti Avstriji dne 8. in 9. t. m. pred avstrijskim poslanilstvom v Rimu, kjer so demonstranti kričali »Abbasso l' Austria«, »Evviva Trento e Trieste« in »Evviva Trieste italiana« in je moralo nastopiti poleg redarjev in orožnikov še več stotnih vojakov, da so napravili mir in red! Konstatiramo, da je italijansko časopisje imelo dolga poročila o teh izgredih, in konstatiramo, da doslej še ni bilo nikake vesti, da bi bila avstrijska vlada storila kake korake v tej zadevi.

Darovi.

Za družbo sv. Cirila in Metoda pošilja g. Janko Vukasovič, polkovnik v Belgradu K 10. Hvala!

Za Ciril-Methodovo družbo se je nabralo v znak protesta nonških izzivalcev K 4'20.

Za narodno šolo družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici daruje: g. I. Poljšak iz Trsta K 5, gospa Birtič, Gorica, K 1.

Domače vesti.

Goriški deželni zbor je sklican na dan 1. oktobra t. l. V kratkem se proglasi imenovanje deželnega glavarja in podglavarja.

Zaplemba. — Soča v torek je bila zaplenjena, ker se je po mnenju vlade in državnega pravdnštva preveč pečala z nastopanjem javnega frakcionarja, gospoda višjega policijskega komisarja dr. Casapiccola, z dne 7. t. m. Proti zaplembi smo podali utok in se bo vršila javna razprava pred okrožno sodnijo.

Osebnost. — Gospod Alfonz Rakušček je vstopil pri c. kr. kobarški okrajni sodniji kot sodni praktikant.

Veda. — Četrta in peta številka »Vede« izideta tekom prih. tedna. Ta številka »Vede« bo obsegala 12 tiskanih pol raznega zanimivega gradiva.

Poroče. — V torek zjutraj sta se združila v zakonu g.čna Ferdinanda Czap in g. Miha Frandolič, asistent pri c. kr. kmetijskem kemičnem poskuševališču v Gorici.

V četrtki sta se poročila v Gorici g.čna Anka Češčut, učiteljica, hčerka g. Antona Češčuta, c. kr. višjega okr. oficijala, in pa g. Jakša Brdar, učitelj v Istri.

Poročil se je danes naš strojni stavec g. Fran Hvalič z g.čno Josipino Potočnik. Bilo srečno!

Deželni šolski svet je imel včeraj sejo, v kateri se je pečal tudi z imenovanji profesorjev za slovensko in italijansko gimnazijo.

Lepa dekorativna slika, delo znanega akademičnega slikarja Fr. Tratnika, je na ogled v Gabrščekovi trgovini v Trgovskem Domu. Želimo, da bi se slika v kratkem prodala.

Za okrajnega sodnika je imenovan sodnik dr. F. Thomann v Gorici.

Dobitki elektna loterije »Splošnega slovenskega ženskega društva« v Ljubljani dvigniti je do 15. vinotoka 1913 v umetniškem paviljonu g. Jakopiča (vhod od zadaj) vsak ponedeljek in četrtek med 1/5 do 6 ure popoldne. Opozarja se, da do tega roka nedvigljeni dobitki pripadejo v prid loterijskega namena.

Za časnega vodjo na novi slovenski gimnaziji v Gorici je imenovan prof. Andrej Ipavec.

Sankcioniran zakon. — Cesar je sankcioniral po goriškem deželnem zboru sklenjeni zakon o vodnem pravu.

Jesensko porotno zasedanje v Gorici prične dne 20. oktobra t. l.

Vodstvo »Narodne šole« v Krminu naznanja, da se vrši vpisovanje v l. razred ter otroški vrtec v ponedeljek, dne 15. septembra od 9. do 12. dopoldan in od 2. do 4. pop.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici (Podružnica »Glasbene Matice« v Ljubljani) podpirano od visokega c. kr. mini-

sterstva za uk in bogočastje naznanja, da se začne redno vpisovanje v društveno glasbeno šolo dne 15. septembra t. l. — Zglasiti se je tega ali enega naslednjih dni, od 10. ure predpoldne do 1. ure popoldne v društvenih prostorih Via S. Giovanni št. 7 l. nadstropje, kjer se sprejema učence, dokler bode prostora. Pristojbina: Vpisnina K 1 za učenca, društvenina K 1 na mesec. Učnina: Za splošno glasbeno teorijo K 2 na semester v naprej, za klavir ali vijolino po K 4 mesečno, za solo petje K 8 na mesec, za event. druge predmete po dogovoru. Glasbeno šolo nadzoruje visoka c. kr. naučna uprava. Podrobna pojasnila daje šolsko vodstvo. — Odbor »Pevskega in glasbenega društva« v Gorici.

Zadušeno so našli v Gorici v Gosposki ulici št. 10.—60 letno gospo Kučera, soprogo upokojenega majorja Kučera. Zadušil jo je plin, ko je hotela skuhati čaj svojemjo možu.

Na c. kr. slovenski gimnazijski pripravljalnici za srednje šole v Gorici se začne šolsko leto 1913./14. dne 19. septembra. Učenci pridejo 16. septembra med osmo in dvanajsto uro z očetmi ali namestniki vpisovat se pri vodstvu na Trgu sv. Antona, št. 2., l. nadst. in prinesejo s seboj krstni list in letošnje šolsko spričevalo za dokaz, da nimajo manj kot devet pa tudi ne več kot trinajst let in da so tretji ali kateri višji razred ljudske šole dokončali s prav dobrim ali vsaj z dobrim uspehom. Prednost imajo slovenski učenci, ki so na deželi doma in nimajo prilžnosti, za gimnazijo ali realko dobro naučiti se veronauka, slovenščine, nemščine, računstva in lepispisja. V pripravljalnici dobijo učenci versko-nravno in znanstveno podlago, na kateri potem lahko napredujejo na slovenski in nemški gimnaziji, na realki in v drugih šolah. Učnine je za vsako polletje 10 kron; ubogi in pridni učenci so oproščeni celo leto. Gimnazija in realka vsprejmete učence iz pripravljalnice brez vsprejemne skušnje.

Vodja: Fr. Orešec, c. k. profesor. Dostavek uredništva: Priobčujemo to naznanilo z dostavkom, da je ta pripravljalnica umestna le še dotle, dokler bo nemščina učni jezik na goriški realki.

Jetika v Gorici. — Za jetiko je umrlo lani v Gorici 139 oseb; med temi je bilo domačinov 95, tujecev 44. Leta 1911. je umrlo za jetiko v Gorici 91 oseb, torej 4 manj nego lani. Prevladovala je jetika na pljučih, 67 ljudi je umrlo za pljučno jetiko, jetike drugih oblik je bilo 28 slučajev. Umrlo jih je za jetiko v prvem četrtletju 35, v drugem 31, v tretjem (poletju) 10, v četrtm 19. — K umrljivosti je prispevala jetika z 193%; jetika pobere največ ljudi v našem mestu. Krivda v tem tiči v starih hišah v predmestju, pometanju iz prodajaln in tvornic na trotoar, ko gre največ ljudi po ulicah, pomanjkanju kanalizacije, vode in. Sprememba na magistratu in v Gorici ne bo več tako grasirala jetika.

Za cepljenje koz. — Da se poda udom bolniške blagajne in njihovim družinskim članom možnost cepljenja koz, določilo je podpisano v uradih bolniške blagajne (ulica Morelli št. 16) v torek, dne 16. septembra t. l. od 10.—12. ure predpoldan brezplačno cepljenje koz vsem, ki se hočejo varovati nalezljivosti osepnic, kojih nekaj slučajev se je žalibog tudi že v naši pokrajini pripetilo. Podpisano upa, da je udomi dobrodoletnost cepljenja koz že znana ter se nadeja, da jo bodo znali ceniti ter se je vdeležje v obilnem številu. — Vodstvo okr. bolniške blagajne.

S kamenjeni je bilo napadenih v nedeljo popoldne nekaj slovenskih deklet pred Trgovskim Domom. Napadali so bili Italijani; haje so tudi oklofutali ona dekleta. Laške barabe so hotele za njimi udreti v Trgovski Dom. V arstva ni bilo, varstvo je bilo na Telovadnem trgu!

Iznani in obsojeni. — Iznana sta iz Gorice Al. Štrukelj iz Tolmina in Matija Škabar iz Repentabra. Ker sta se vrnila v Gorico, sta obsojena: prvi na mesec dni strogega zapora, drugi na 5 dni.

Dva odpuščenata delavca iz ladjedelnice v Trziču sta stala pred okrožno sodnijo v Gorici, ker sta težko ranila delovodjo Karola Nardina, in sicer iz maščevanja, ker sta bila odpuščenata iz dela. Delavca se imenujeta Kazimir Valdemarin in Julij Vetak. Obsojena sta vsak na 4 mesece in pol težke ječe s postji.

Turške srečke so najbolj zanesljiva loterija, kajti vsaka srečka mora zadeti! — Prospektje razpošilja Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

Priporočaja se, pod novim vodstvom, na novo urejeni hotel »Pri Zlatem Jelenu«. Istotam se sprejemajo abonenti po dogovoru po zelo nizkih cenah.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne boste odprti v Gorici lekarni Girioncoli-Pontoni. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 14. do 21. t. m.

Listnica uredništva: V R—e: Sprejeti dopis bo objavljen v prihodnji številki.

Domača politika.

»Nov občinski volilni red za mesto Gorico.« — V današnji »Eдинosti« čitamo: »Iz Gorice. Mnogo slovenskih goriških meščanov prosi »Narodni odbor«, naj skliče čimprej v »Trgovski dom« javen shod z dnevnim redom: »Nov občinski volilni red za mesto Gorico. M. V.«

Nemška »slavnost« v Gorici je končala z izgubo. — 900 k je izgube in teh svetlih 900 kronic bo štel slavni »Fahnenkomité«, obstoječ iz 7 oseb. Reveži bodo zdaj plačevali za čast nemškega imena, da bodo črni. Prav jim je, zakaj so pa tako nespretni, da se dajo od svojih višjih zapeljivati k takim izzivalnim prireditvam.

V slovensko državno gimnazijo v Gorici se zaletava »Piccolo« in »Corriere«. Škoda bi bilo časa in prostora, da bi se preredali s takimi listi, ki so nedostopni pamebnemu razgovoru, o potrebi in opravičenosti slovenske gimnazije v Gorici. Naj se le čudita oba in vsi tisti, ki stojijo za njima; kako da je to mogoče, da je vlada postavila v »italijansko Gorico« slovenski srednješolski zavod! — Preganjali so iz Gorice slovensko učiteljske pa vendar trdno stoji v Gorici; sedaj preganjajo slovensko gimnazijo — znamenje, da bo tudi ta trdno stala v Gorici. V Gorici bo še marsikaj novega slovenskega in marsikaj bo še mogoče, kar se »Corrierevcem« zdi nemogoče. Drugega ne rečemo.

Sumljiva naglica. — Nepotrebna nemška gimnazija je dobila prva na poslopju svoj izzivajoči nemški napis. — Danes pa so nalepljeni po Gorici črno-rumeni oglasi o pričetku šolskega leta. — Slovenska in laška gimnazija mista napravili ne prvega ne drugega.

Lepaki bodejo v oči in vabijo Slovence in Lahe seveda v nemško srednjo šolo, ker nemških dijakov ni nikdar za en razred! — Slovenci! Slovenski otroci v slovensko šolo!

Nemci v Gorici imajo c. kr. vadnico s 5 razredi in žensko meščansko šolo. — Torej dve šoli jim vzdržuje država! Slovenci, ki smo tu doma, nimamo takih javnih šol! Ali ni to v nebo vpjoča krivica?

Kaj pa naši vadniki — deška in dekleška? Ali ostaneta še naprej le mučnici nemškega jezika? — Te dve šoli sta nestvora, ki nimata pravice do obstanka. Uzorne šole, kjer naj se bodoče učiteljice in učitelji pripravljajo na svoj poklic, morajo biti edino le slovenske! Deželni zbor naj poseže v to gnezdo!

Albanske manire ima nekdo v Gorici. Albanci so sedaj v Avstriji jako v čisljih. Bolj kot domačini, zlasti če ti niso Nemci. Ali albanske manire prenašati, za to nimamo nič prave volje. Proti tem albanskim maniram se upremo in sicer tako, da morajo izginiti iz Gorice. Nismo »sklavci« in ne divjak, ampak civilizirani ljudje. Če pa tisti nekdo ne ve, da živi v konstitucionalni državi in se ima držati zakonov in predpisov, ima odprto pot v Albanijo; ta je deželna anarhija, pušk, bajonetov in sabelj!

Kdor ne zna slovensko, ta ne more službovati v Gorici. Vsak c. kr. uradnik v Gorici mora znati slovensko. Drugače je nesposoben za službovanje v Gorici. Treba bo pogledati v razne urade in povedati, kdo je jezikovno usposobljen za Gorico in kdo ne. Kdor zna le laško, naj gre med Lahe, kdor zna samo nemško, naj gre med Nemce; kdor zna pa nemško in laško pa nič slovensko, gre pa na primer lahko na Tirolsko, zlasti še, če mu tudi službena kvalifikacija kaže pot tje gor.

Nemci proti italijanski pravni fakulteti. — Na letošnji skupščini »Südmarkte« je bil sprejet takle predlog: »Zopetna nevarnost, da se ustanovi italijanska pravna fakulteta, ki bi pomenila za nemško ljudstvo v Avstriji oškodovanje kulturno, gospodarsko in narodno, sili »Südmarkte«, da pozove vse nemške moze in žene vsakega poklica in stanu, zoperstaviti se po svojih močeh tej ustanovitvi.« — Tako stališče zavzemajo Nemci proti italijanski pravni fakulteti. Če so jim jo podrli v Inomostu, potem umevno v Inomostu, kjer se je vršila skupščina, se postavljajo zopet proti italijanski pravni fakulteti.

Postavili pa so se Nemci proti temu »svetemu postulat« Italijanov prav v istem času, ko je hvalil brezglavi goriški »Corriere« na vse pretege Nemce, kako da so kulturni, gente civile itd. Ravno prav je prišel mrzel curek iz Inomosta, ali da bi osvežil pamet onim voditeljem italijanske liberalne klike, ki vodijo italijanstvo Gorice v pogubo, na to ni misliti. In seveda mi nimamo nič proti temu. Ali zdramil bi se lahko mlajši in naredili konec Gorici škodujoči italijansko-nemški ljubezni!

Allgemeiner Eisenbahner Gesangverein — tako se je imenovalo prvotno pevsko društvo železničarjev. V društvu so bili Nemci, Slovenci in Italijani. Ali nemški petelini na državnem kolodvoru so hoteli peti le po svoje, po nemško hrupavo, in dne 24. marca 1912. se je zgodilo, da so društvo »Allgemeiner Eisenbahner Gesangverein« prekrstili v »Deutscher Gesangverein«. Zavedni Slovenci so odstopili, nekaj jih je ostalo vsejedno v društvu, ki je postalo odslej nemško-iz-zivajno. Prekrstili so društvo na nemško ime ali pri oblasti niso tega nemškega krsta menda nič naznanili in tudi poizvedeti ni bilo mogoče, ali je redno naznanjeno in upisano nemško pevsko društvo! Se ne čudimo.

I. R. Ufficio di Saggio je edini napis c. k. meroskušnega urada v Gorici, ki je določen samo za goriško glavarstvo, v katero spada poleg Gorice še edina mešana občina Ločnik. Ali ni to škandal, da trpimo Slovenci ta samoitalijanski napis na uradu, ki ima 99% posla samo s slovenskimi strankami? Na Starem trgu tam v kotu za staro znano gostilno »pri Zvezdi« je ta čarobni napis, ki dokazuje malomarnost in narodno mlačnost goriških Slovencev. Praviho, da se na c. k. okrajnem glavarstvu v Gorici reže sedaj kruh vsem narodnostim z enako pravičnostjo, a mi tega še ne poznamo. Pozivljamo toraj z vso odločnostjo g. c. kr. namestniškega svetnika Reberka, da se odstrani ta sramotilni napis »I. R. Ufficio di Saggio«, da hode tudi Slovenci znati, kje se tehta in meri z edino pravično natančno preizkušeno mero in vago naše narodne pravice! Novo »Slovensko politično društvo v Gorici«, stoji na čvrsto delo za narodov blagor in veljavo slovenskega imena!

Trgovine in c. kr. uradov v Gorici se hočejo opolastiti Nemci. Tako pišejo v Tagespošti. V urade hočejo spraviti Nemce in izpodrinili Slovence in Lahe. O trgovini in obrti pa pravijo, da okoli 30 nemških trgovcev in obrtnikov bi lahko sedaj živel v Gorici in vlada bi jim pomagala. Seveda v svoji pretkanosti vabijo Lahe na svojo stran; nemška ost je naperjena proti Slovencem, ali zadela bi najbrže Lahe! — Italijani naj berejo Tagespošto in se kaj naučijo iz nje!

Srbska zastava. — »Corriere« je zbudila v oči slovenska zastava, ki se je bila pojavila v nedeljo poleg Trg. doma ob »demonstracijah«. Imenuje jo.... srbsko zastavo. Včasih je bila ruska, sedaj je pri »Corriere« naša zastava srbska. Kaj so sedaj Srbi bolj nevarni? — Povemo »Corriere«, da ona zastava je naša, je zastava slovenskega naroda in ima pravico plapolati povsodi, kjer prebivajo Slovenci. Torej tudi v Gorici. Že pride čas, ko se jim bo treba privaditi naše zastave v goriškem mestu!

Das ist die windische Intelligenz. — tako je blagovciil vskljkniti v Gorici dne 7. septembra 1913. neki c. kr. gospod. Poznamo ga in se ne čudimo. Žaljenje na žaljenje.... »die windische Intelligenz.« se bo znala braniti in dotičnik bo še bridko občutil svoje žaljenje z »windische Intelligenz«.

C. m. o.
Angleži imajo navado, izražati svoje politične želje in svoje mišljenje v izvest-

nihi slučajih kar s črkami - začetnicami. Ko je n. pr. konservativna stranka zahtevala odstop Balfoura, ker je bila nezadovoljna z vladajočim stanjem, so izhajali v listih članki z naslovom: B. m. g. (Balfour must go.)

Angleški običaj je prav priporočljiv tudi za naše razmere. Mi v Gorici ne bomo preganjali mož take vrste kot je Balfour, ali na primer, če se nam godijo krivice, jih treba odstraniti in javnemu funkcionarju, ki se ne bi držal postavnih mej nasproti nam, treba povedati javno, kar mu gre.

Kadar bo kdo postopal proti nam na opisani način in če bi njegovo čislano ime začelo n. pr. z začetnico C, tedaj bi bili primorani, po angleškem vzorcu, prinašati članke z začetnicami

C. m. o.

Narodna obramba.

»Kulturni čin« Italijanov v Ločniku. — V noči med četrtkom in petkom so italijanski zlikovci potrgali črke napisa na slovenski ljudski šoli v Ločniku. Čin je naznanjem na pristojno mesto.

DOPISI.

Iz kobariškega okraja.

Občinska knjižnica v Kobaridu, ki je bila ena prvih na Slovenskem, služi lahko vsem Slovencem za vzgled. Število knjig je veliko in izposojanje zelo živalno. To je treba videti ob nedeljah in praznikih, kako je živo tam okoli, ko mladi in stari prinašajo in odnašajo knjige. Vsaka občina bi imela lahko tako knjižnico! In kako bi se potem razvijala naša književnost, ko bi imeli toliko zanesljivih odjemalcev!

Iz goriške okolice.

Čitalnica in kolesarsko društvo v Vrtojbi ponovno naznanjata, da se vrši odnešena tombola v nedeljo dne 14. septembra ob 5 uri popoldne po istem vspredu, kot bi se imela vršiti prvič.

Iz Dornberga. — V ponedeljek dne 15. septembra t. l. priredijo Dornberški fantje javni ples na dvorišču krčmarja Ivana Dopliharja.

Gospodarske vesti.

Denarni trg.

Na mednarodnem denarnem trgu se kažejo znamenja bistvenega izboljšanja.

V nekaterih svetovnih bankah se je celo pretresovalo vprašanje o znižanju obrestne mere, dasi ni prišlo do nikakega končnega sklepa.

Obrt in trgovina na sploh bo gotovo do konca t. l. trpela na sedanji visoki obrestni meri. Toda že samo upanje na dogledno izboljšanje razmer — mogoče ob novem letu — bo zadoščalo v to, da se bo jela trgovina kakor obrt polagoma dvigati in oživljati. Vsekakor prevladuje mnenje, da se denar jeseni ne podraža in da se obrne z novim letom na bolje.

To optimistično naziranje se naslanja na domnevanje, da so se vsled vojne bojazni v vseh državah, predvsem na Francoskem, nakopičile velike množine denarja. Te množine se bodo sedaj polagoma iztekale v promet.

Ker bo letošnja jesenska normalna potreščina denarja najbrže manjša, kakor druga leta, in to vsled stagnacije v industriji in vsled tega, ker bodo poljedelci skušali — radi dragega kredita — spraviti v denar svoje prideške hitreje nego druga leta, računajo nekateri celo na to, da utegne poceniti denar že septembra ali oktobra t. l.

Ti optimisti vsekakor pozabljajo na izredno velike potreščine nekaterih držav; tako bo rabila Nemčija vsled kolosalne pomnožitve svoje armade ogromna sredstva itd.

Avstroogrška banka pa mora že sedaj računati na to, da ji zapadejo prve mesece prih. leta v inozemstvu naložene zakladnice. Kar se torej avstrijskega denarnega trga tiče, ni navzlic vidnemu izboljšanju gotovo, da-li homo dobili cenejši denar že prve mesece l. 1914.

Bodoči razvoj na denarnem trgu odvisi vsekakor v glavnem od tega, kedaj bo finančna kvkvdacija na Balkanu končana.

Dokler balkanske države ali v Parizu ali kje drugje ne dobe posojil vsaj v taki meri, da poplačajo vojne stroške in dokler ta denar ne priteče nazaj v zahodno Evropo, dotlej ne bo tekočega denarja v zadostni meri na razpolago.

Balkanske države: Turčija, Bolgarska, Srbija, Grčija in Rumunija pa bodo rabile mnogo milijard! Če se te potreščine pokrijejo samo deloma, n. pr. če dobi Srbija samo tistih 100 milijonov frankov, ki jih za sedaj potrebuje, bo likvidiran samo en del vojnih stroškov in denar bo pritekal le polagoma nazaj.

Če bo pa pariški trg zmožen in voljan zadostiti hitratu in v polni meri vsem stavljenim zahtevam, se bo tudi denar precej hitro vračal v Evropo in v banke ter bo utegnilo nastopiti relativno pocenjenje denarja že v kratkem času. Ta premisa seveda pade, če se bo ta denar zopet zbiral in rezerviral za nova posojila. In to ravno ni izključeno. Kajti ne-le balkanske države, marveč tudi Francija, Rusija, Italija, Nemčija in Avstro-Ogrska potrebujejo velikanskih denarnih sredstev za reforme, ki so jih sklenile uvesti v vojski in v mornarici povodom balkanske vojne in pa za druge investicije. V splošnem je upati, da je denarna kriza prestopila svoj višek in da se bližamo sicer počasnemu a tem bolj gotovemu pocenjenju denarja. Nestrpnem sicer bo to v preveliko tolažbo, toda ne gre podcenjevati velike vrednosti tudi teh splošnih predvidevanj.

Slovenski denarni zavodi v Trstu. — »Piccolo« se je bavil s kongresom strokovnih organizacij v Ljubljani in med drugim omenjal, kako pomeni slovenski denar v Trstu za »Triestine« oklep, ki jih stiska; kako denarni zavodi slovenski podpirajo šole, gledišče, C. M. D.; »Piccolo« nasvetuje Italijanom dobro gospodarsko protioorganizacijo; potem bo mogoče smejeti se resolucijam v Ljubljani, drugače ne. — Glede na to omenjamo, da k osnovanju prvega jugoslovanskega denarnega zavoda v Trstu je dal inicijativo g. Mihael Vošniak, ki je tudi interveniral pri ustanovitvi.

Prodaja grozđa. — V nedeljo, dne 21. t. m. ob 2. popoldne se bo v državnem tržnem nasadu v Mitrovici pri Žminju, v torek dne 23. t. m. ob 2. popoldne na v državnem tržnem nasadu v Tržiču (Montalcone) prostovoljno prodalo dražbenim potom v prvem kakih 1200 kg v drugem 1500 kg lepega grozđa za napravo vina boljih vrst.

Razne vesti.

Svetovni rekord nemškega letalca. — 11. t. m. ob 6. jutraj se je letalec Faller dvignil v Freiburgu in ob tri četrt na 7. uro pristal na 1400 metrov visokom Feldbergu. S tem je Faller postavil nov svetovni rekord.

Medvedje so raztrgali krotitelja v menažeriji Bottlock v Gentu. Navzočega je bilo vse polno občinstva. Po krotitelju je planil najmlajši medved, za njim drugih 7. Izmrevarjeno truplo so s težavo potegnili izpod medvedov.

Velika tatvina je bila izvršena v ekspresnem vlaku Jersey City v Ameriki proti jugu. Ukradena je bila železna blagajna z vsebino 300.000 dolarjev.

Pod vlak se je vrget na črti v bližini Herpelj neki 23 letni voznik Josip Kisić, doma blizu Pazina. Vsak ga je strašno razmesaril in mu razbil glavo.

Borzo za kupčijo z dekleti je na podlagi zaupnega naznanila odkrila varšavska policija v nekem tamošnjem hotelu. Na borzi so se zbirali kupčevalci s človeškim mesom s celega sveta. Policija jih je veliko število zasačila in našla pri njih nad 70.000 rubljev, ki so bili namenjeni za »blago«.

Kolera na Balkanu. — Bukarešt 11. Odkar je izbruhnila kolera, je obolelo za njo 1555 oseb, 661 jih je umrlo, med njimi 79 vojakov, 159 bolnikov pa je ozdravelo. Bolnih je še 735 oseb. Beograd 11. Zbolelo je za kolero 1224 oseb, ozdravelo 370, umrlo 277, bolnih je še 577 oseb.

Židovsko vseučilišče v Jeruzalemu. — Dunaj, 11. septembra. Enajsti židovski kongres je izvolil komisijo, ki naj pripravi ustanovitve židovskega vseučilišča v Jeruzalemu, za katero je zbranih že 400.000.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. I. Fabičič). Zaloga: Tiskarna na izdajanje listov »Sloša« in »Primorac«.

Lahko razrešljivo vprašanje je, zakaj
 ka gospodinja zahteva samo. Kolinsko
 no primies: Zato, ker je to najizvrst-
 si kavni pridatek sploh, in zato, ker je
 edini pristno domači kavni pridatek.
 ikomalo, naše gospodinje so s Kolin-
 kavno primesjo v vsakem oziru naj-
 zadovoljne, zato kupujejo samo ta
 ni pridatek. — Pri nakupovanju pazite
 ro na varstveno znamko »Sokol«, ker
 zabojčkah in zavitkih s to varstveno
 nko je res pristna in izvrstna Kolinska
 na primes.

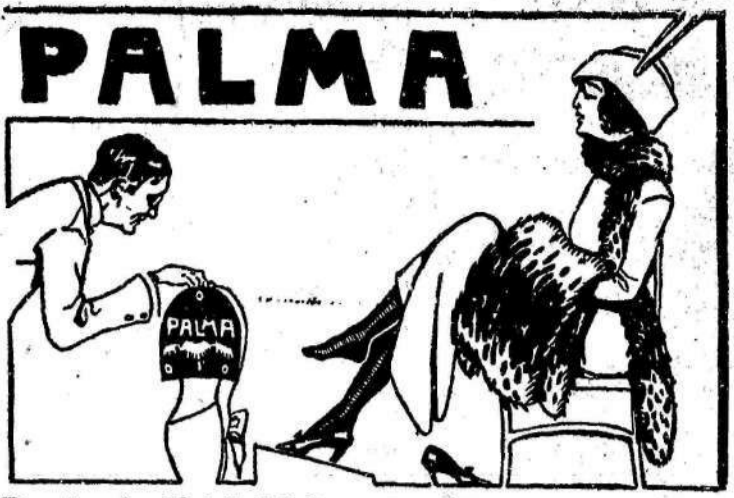
lius Guttman & sin
tovarna sodov.
rosskanizsa — Ogersko
 uja **sode in čebre** iz suhega
 slavonskega hrasta vsake velikosti.
 ošiljatev se izorši takoj.
Cene zmerno. 293—10

Odvetnik
Dr. Stanič
 je preselil v sosednjo hišo.
 Pisarna je sedaj v prvem
 stropji na glavno pošto.
 292—1

Zdravnik
Dr. Just Bačar
 ordinira
 v ulici Tre Rè šte. 9.

:- Slovenska higienična :-
brivnica
 v Gorici, Ozka ulica št. 1 (Via Stretta)
 se priporoča
 slav. občinstvu za obilen obisk. Sprejema
 tudi mesečne abonente po zmerni ceni.
 Za dobro in čisto postrežbo jamči
 edini slovenski brivec somešan
Ludovik Čoter.

Sode
 v veliki množini
 iz slavonskega in domačega bukovega in
 hrastovega lesa izdeluje in prodaja sodarska
 zadruga v Tacnu, pošta št. Vid nad Ljub-
 ljano, postaja Vižmarje.
 Sodi so v skladiščih v velikosti od 60 lt.
 do 100 hektl. po jako nizkih cenah.
 Za vse od nas poslano blago se jamči.
 Dogovori pismeno po našem ceniku.

PALMA
 Prosim le **PALMA** podpetnik! — — — — —
 — — — — — Isti je najbolj trpežen med vsemi.

- Češko-Budějovický papírový průmysl -

Č. Budějovice.
 KUPUJTE LE CIRIL-METODOV PAPIR ZA
 SLOVENCE V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA
 IN METODA V LJUBLJANI.

Začetek šolskega leta!
 Vse potrebne šolske potrebščine kakor: šolske
 knjige, različne zvezke, svinčnike, črtala, barve
 šestila itd. se dobi po jako zmerni ceni
v knjigarni A. Gabršček
v Trgovskem domu.

Veleskorisne, za vsakega posestnika senožeti neutrpljive
kosilne stroje vseh sistemov kakor: izvirne ameriške
„DEERING“, ki so priznane najboljši, dalje:
„Johnston“ Osborne „Cor-
mick“ „Zmaj“ itd.

 ter **grablje in obračalnike** za seno, čistilne in navadne mlatilnice,
 slamoreznice, vratila, motorje, stiskalnice za seno in sadje in sploh vse
 druge poljedelske stroje priporoča v največji izbi ter po znano najnižjih
 cenah edina domača tvrdka te stroke na Kranjskem
FR. STUPICA, V LJUBLJANI
Marije Terezije cesta št. 1.
Največja zaloga prodaja in železnine ter stavbnega materiala.
 Krasno ilustrovani slovenski obsežni ceniki na željo vsakomur brezplačno na
 razpolago.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem **zapri**
podružnico v Gosposki ulici.
 Izgotovljene obleke za gospode in otroke prodajam
 sedaj edino le v
CORSO VERDI št. 11
(nasproti izoosnemu trgu).
 Z odličnim spoštovanjem
I. Felberbaum.

Sedlarska delavnica
Ivan Kravos - Gorica
 na Kornu št. 11.
 Ima vsakovrstnih konjskih vpreg in raznih potrebščin za konje,
 or tudi velika izbër usnjatih torbic, kovčegov za potovanje,
 ic in denarnic; razni nagobčniki, ovratniki, biči, vrvice za pse itd. Barvanje in tape-
 ciranje raznih kaleseljnov in kočij. Vsa v to stroko spadajoča popravila se
 izvršuje točno. — **Nahrbtniki za planince.**

Odvetnik
Dr. Fran Gabršček
 v Gorici, Via Caserma šte. 13
prejme spretnega stenografa.

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici
 Delniška glavica K 8.000.000
 Rezervni zakladi K 1.000.000.
 Vloge na knjižice po 4³/₄%, v tekočem računu po dogovoru.
 in prodaja vrednostnih papirjev, vseh vrst deviz-valut.
 Borzna naročila.
 Promese za vsa žrebanja.
 ovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.
 Eskont menic.
 Stavbeni krediti.
 Predujmi na vrednostne papirje.
 Srečke na obroke.
 Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje.
 Safes.
 Nakazila v inozemstvo.
 Kreditna pisma.

Glavna zaloga
Palma podpetnikov

A. Drufavka
Gorica, Raštelj 3.
Zaloga usnja.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji jé.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijeva pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri zóraviljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

IZIDOR NANUT

avtorizovana stavbena tvrdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori šte. 5

se priporočata p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Prvo Vacuum goriško čistilno podjetje

Gorica, Via Ascoli št. 20.

Priporoča se za čiščenje novih stavb, javnih uradov, gledališč, cerkev, šol, sanatorjev, hotelov, kavarn, restavracij itd. — Pri privatnikih: osnaženje prahu na hišnih opravah kakor: strop, stene, preproge, zavese, pod, oblažinjeno pohištvo, draperije, postelje itd. — Namažanje in poliranje parketov ter čiščenje sip. — V shrambo se sprejema preproge proti mesečnemu plačilu in po zelo nizkih cenah.

109--26 Posluži se s proračuni in prospekti.

Mirodilnica, papirnica in tovarna šolskih zvezkov

Kožnar & Cⁱ — Gorica, tik sadnega trga.

Najcenejši nakupovalni vir.

Na drobno in debelo.

Slovinci!

Podpirajte in poslužujte se
Prve slovenske brivnice
v Gorici,
Gospodarska ulica šte. 1 (nasproti ontu).
Postrežba solidna in snažna.
Za obilen obisk se priporoča
FRAN NOVAK, brivec in lasničar.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen
GORICA

Jos. Verdi tehalšče šte. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Kemična tvornica Traiskirchen pri Dunaju

LIEBLEIN & Co

Cementna malta, beton, apnena malta napravi neprodorno za vodo samo

STEARIT (obl. zavarovano).

Najidealnejše sredstvo za osušenje vseh vrst in za zadržanje talne vlažnosti.

Nepremočljive fasade z apneno malto.

Malta zmešana s Stearitom ima 70-100% vočjo trdnost kakor druge primese. (Uradno preizkušeno). Edina prodaja in zastopstvo:

F. P. Vidic & Komp. — Ljubljana.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici, na Kornu v (lasni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah

Ljubi moj kam grosto?
k BATJEL-U
v Gorico
Stalna ulica 2-4

po novo dvokolo, Mleki, po šivalni stroj, Jože po gramofon in T'nečo po kmet. stroj.
Tam je velika zaloga in mehanična delavnica.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nies

Prodaja na drobno in debelo.
Kron — 96, 104, 112
120, 127, 136, 144, 160, 180, 200, 240
za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Raštela 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin preje in nitij.

POTREBSČINE.

Za pisarnice, kadičice in popotnike.

Najboljše šivenke za šivalne stroje.

POTREBSČINE.

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venci. — Mašne knjžice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trava in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

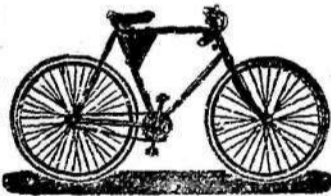

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Altena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodice za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako-

vrstno šivanje in šitkanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako-trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.

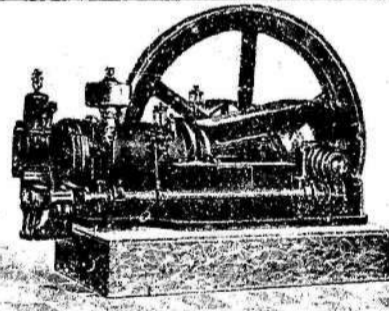
Emanuel & Oskar Kraus

TRST,

Via S. Nicolò šte. 2

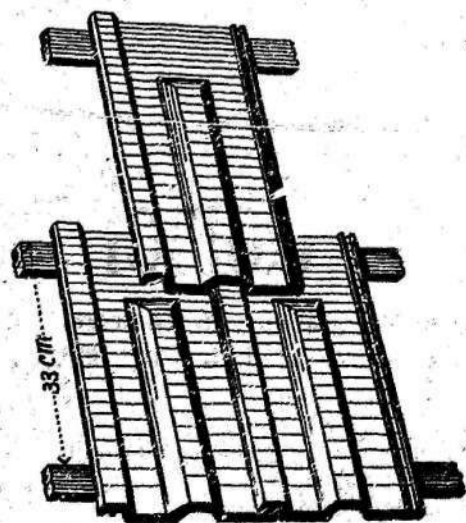
Tehnični biro

ureditev kompletnih industrijskih naprav vseh vrst in električne luči in moči.

Glavno zastopstvo draždanske tovarne motorjev na plin pri Moric Hille v Dresden. Najstarejša tovarna motorjev na nafto, sesalni plin, benzin, benzol in plin. Nad 10.000 motorjev v obratu. Izredna odlikovanja. Stroji za izdelovanje opeke, vseh vrst za ročni in parni obrat. Raznovrstni stroji za obdelovanje lesa od tvrdke Adolf Aldinger v Obertürkheim pri Stuttgartu. Universalni strugalni stroji, okrogle žage, vrtniki in izjedachi (Fräsmaschinen), razni brusilni stroji. Kompletné oprave za mizarske delavnice. Stroji za obdelovanje kovin, kovaške mize, vrtni stroji, izjedachi itd.

Proračuni, ponudbe in tehnične informacije gratis in franko.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

:- s poševno obrezo in priveznim nastavkom. :-

Brez odprtih navzgor! — Streha popolnoma varna pred nevihtami!

:- Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti. :-

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se sprejmejo.